

FRA pressiteade

Viin, 23. september 2020

Romade ja travelleride uuring: Euroopa peab murdma välja romade ja travelleride vaesuse ja diskrimineerimise nõiaringist

Veerandil Lääne-Euroopa romadest ja travelleridest, kes elavad maailma kõige rikkamates riikides, ei ole kaetud isegi põhivajadused nagu küte või tervislik toit ning kuni viiendik nende lastest läheb magama söömata, selgub Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti (FRA) hiljutise uuringu tulemustest. Ulatuslik diskrimineerimine ja haridussüsteemist varakult lahkumine põhjustavad töövõimaluste puudumist ja laialdast vaesust. Selle tulemusena on romade ja travelleride oodatav eluiga 10 aastat lühem kui ülejäänud elanikkonnal. Need järeldused peaksid suunama poliitikameetmeid nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil ning toetama poliitikakujundajaid romade ja travelleride kaasamisel, et võidelda tõrjutuse ja vaesuse vastu.

„Aruandes tuakse välja šokeerivad takistused, mida saavad osaks paljudele romadele ja travelleridele tänapäeva Euroopas,“ ütleb FRA direktor [Michael O’Flaherty](#). „Järeldused, mis tehti juba COVID-19-eelse ebavõrdsuse tingimustes tuletavad valitsustele ja ühiskonnale meelde vajadust murda välja vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse suletud ringist.“

[Romade ja travelleride uuringu](#) aruanne pakub esimest korda võrreldavaid andmeid romade ja travelleride põhiõigustega seotud kogemuste kohta Belgias, Iirimaal, Madalmaades, Prantsusmaal, Rootsis ja Ühendkuningriigis. Selles kirjeldatakse laialt levinud ebavõrdsust, mis põhjustab romade ja travelleride vaesuse ja tõrjutuse kestmist põlvest põlve.

- **Elutingimused.** Üle 90% Belgias, Iirimaal ja Madalmaades elavatest travelleridest väidab, et neil ei ole piisavalt elamiskohti. Iga neljas küsitletud roma ja travelleri laps elab kodumajapidamises, kus on täitmata sellised põhivajadused nagu tervislik toit või küte või on probleeme üüri maksimisega. Paljud tunnevad nälga. Nende oodatav eluiga on 10 aastat lühem kui ülejäänud elanikkonnal.
- **Töö.** Võrreldes ülejäänud elanikkonnaga teevad romad ja travellerid vähem tasustatud tööd. See näitaja ulatub 15% Iirimaal kuni 50% Belgias. Naiste ja noorte tööhõive olukord on veel eriti raske.
- **Haridus.** Pääaegu kolmandik lapsevanematest ütles, et nende lapsi on koolis verbaalselt kiusatud, sest nad on romad või travellerid. Kaks kolmandikku noortest romadest ja travelleridest omandas ainult põhihariduse.

EL avaldab peagi uue ELi romade võrdõiguslikkuse, kaasamise ja osalemise strateegilise raamistiku. FRA kutsub ELi ja liikmesriike üles tegema koostööd romade ja travelleride kogukondadega, et koos kujundada poliitikat ja seada järgmised eesmärgid:

- **Elukvaliteedi parandamine.** Liikmesriigid peaksid võimaldama travelleridel järgida oma elustiili, tagades piisavalt peatuskohti, mis pakuvad inimväärset majutust. Nad peaksid vältima sunniviisilist väljatõstmist, eriti kui see kahjustaks lapsi, ning pakkuma väljatõstetud inimestele alternatiivset majutust. Samuti peaksid liikmesriigid tagama sotsiaalkaitse, et

parendada tervishoiu teenuseid, vähendada vaesust ja likvideerida nälg, seda eelkõige romade ja travelleride laste hulgas.

- **Töövõimaluste suurendamine.** Liikmesriigid peaksid võimaldama naistel ja noortel leida tööd, nt töökogemuse, avaliku sektori töökavade ja pangakontodele parema juurdepääsu kaudu.
- **Haridusväljavaadete parandamine.** Liikmesriikidel on vaja kohandada haridust romade ja travelleride vajadustele, määrates näiteks abiõpetajad, võimaldades kodu- ja kaugõpet ning luues stiimuleid nii, et laste õppeedukus koolis paraneks. Õppekavad ja õpetajakoolitus peaksid aitama vältida ka romade kohta käivaid negatiivseid stereotüüpe .

Uuringu raames viidi vesteldi 2018. aasta detsembrist kuni 2019. aasta juulini kokku üle 4500 roma või travelleriga. Antud uuring täiendab [Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti](#) varasemaid uuringuid veel üheksas ELi liikmesriigis.

Lisateave: media@fra.europa.eu / Tel.: +43 1 580 30 642